

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Canada

ПІДСУМКИ МОНІТОРИНГОВОГО ВІЗИТУ ДО М. КОВЕЛЬ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ В РАМКАХ ІНІЦІАТИВИ З ПРАВОЗАХИСНОЇ «ПАСПОРТИЗАЦІЇ» ОБЛАСТЕЙ

Період проведення візиту: 18-22 липня 2016 року

Моніторинговий візит до м. Ковеля як другого за значенням міста Волинської області передбачав не лише проведення перевірки забезпечення прав людини за визначеними тематичними напрямками, але і удосконалення інструментарію моніторингу.

При формулюванні мети візиту було визначено такі цілі:

1. Проаналізувати діяльність органів місцевого самоврядування в сферах: попередження катувань і жорстокого поводження, дотримання процесуальних прав; дотримання прав дитини, недискримінації та гендерної рівності; захисту персональних даних; дотримання права на освіту; захисту прав ВПО; захисту прав мобілізованих, військових і членів їх сімей, родин загиблих.

2. Врахувати при цьому інформацію критичного характеру у сфері дотримання прав людини в м. Ковель, висвітлену у засобах масової інформації протягом березня-червня 2016 року.

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ "ПОПЕРЕДЖЕННЯ КАТУВАНЬ І ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ, ДОТРИМАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ПРАВ"

У межах цього напрямку були визначені такі об'єкти моніторингу:

1. Відділення стаціонарного догляду для постійного проживання Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) м. Ковеля.
2. Відділення стаціонарного догляду для постійного проживання Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) (с.Облапи).
3. Відділення стаціонарного догляду для постійного проживання Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Турійського району Волинської області (смт.Луків).

Відділення стаціонарного догляду для постійного проживання Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) міста Ковеля

Загальна інформація про місце несвободи:

Відділення стаціонарного догляду для постійного проживання Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) міста Ковеля розташоване на 1 поверсі двоповерхового приміщення колишнього дитячого садка, збудованого у 1980-ті роки. До 2005 року тут функціонував спеціальний будинок-інтернат, а з 2005 – стаціонарне відділення.

Потужність установи - 25 осіб, на день моніторингового візиту перебувало 17 осіб, з яких 1 - на платній основі.

За категоріями осіб: 12 інвалідів з/з та з дитинства; 3 - ветерани війни; 3 - ветерани праці. За віком: від 35 до 60 років - 2, від 60 до 70 років - 6, від 70 до 90 років - 8, від 90 років - 1.

Інформація за індикаторами моніторингу.

1. Виявлення випадків катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує людську гідність, поводження чи покарання (ст. 28 Конституції України): порушень не виявлено.

1.1. З боку персоналу установи: *виявлено порушення.*

У одного з ліжкових хворих чоловіків виявлено довгі зазубрені нігті на ногах, що свідчить про нездійснення йому гігієнічних процедур. У іншого - в туалетному стільці не прибрані випорожнення.

1.2. З боку осіб, які тримаються в установі: порушень не виявлено.

1.3. З боку інших осіб: порушень не виявлено.

1.5. Застосування непередбачених законодавством методів та заходів покарання: порушень не виявлено.

1.6. Проведення перевірки за випадками катування та жорстокого поводження: перевірка здійснюється.

2. Дотримання права на свободу та особисту недоторканність (ст. 29 Конституції України): порушень не виявлено.

2.1. Врегулювання законом порядку тримання осіб у місці несвободи: Врегульовано, є відповідний нормативно правовий акт.

Положення про відділення стаціонарного догляду для постійного проживання Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) міста Ковеля, затверджено наказом директора територіального центру від 01.06.2016 № 10.

2.3. Право на гуманне ставлення та повагу людської гідності: дотримується.

2.4. Загальний емоційний стан утримуваних: задовільний.

2.5. Реакція утримуваних на персонал (адміністрацію) установи: задовільна.

2.6. Реагування та вирішення конфліктних ситуацій: вживаються відповідні заходи щодо вирішення конфліктних ситуацій.

2.7. Фіксація тілесних ушкоджень та побутових травм: випадки отримання травм або тілесних ушкоджень відповідним чином реєструються.

2.8. Забезпечення права на особисту безпеку: забезпечується.

2.14. Чи існує супровід вихованців/підопічних за межі установи: не існує.

3. Право на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (ст. 48 Конституції України): забезпечується.

Підопічні забезпечені необхідними для життя меблями, сезонним одягом, взуттям. Вартість харчування одного підопічного на добу (середній показник) становить 31 гривню.

3.1. Наявність пристосованих для проживання приміщень: наявні.

3.2. Обладнання приміщень меблями та інвентарем: приміщення обладнані належним чином.

3.3. Дотримання норми площі на особу: дотримується.
В кімнатах проживають по 1-2-3 жінки та по 3-4 чоловіків.

3.4. Забезпечення індивідуальним спальним місцем: усі утримувані забезпечені індивідуальними спальними місцями.

3.5. Забезпеченість постільними речами (білизною): утримувані забезпечені постільними речами.

3.6. Відповідність побутових умов правилам санітарії та гігієни: відповідають. Разом з тим, в ізоляторі на умивальнику відсутні крани.

3.8. Можливість миття у лазні (приймати душ): забезпечується вільно.

Обладнано окремі душові кімнати у жіночому та чоловічому відділеннях, що замикаються на засув, до яких забезпечено вільний доступ. Душові пристосовані для людей з обмеженими можливостями.

3.9. Доступ до санітарного вузла в умовах чистоти та пристойності: забезпечується вільно.

3.10. Доступ до питної води: забезпечується.

3.11. Забезпечення права на прогулянку: забезпечується.

Територія будівлі, де знаходиться стаціонарне відділення, чиста, озеленена, обладнана бесідками для прогулянок, а також обгороджена парканом.

3.12. Чи належним чином обладнано прогулянкові майданчики: так.

3.15. Забезпечення права на якісне харчування: забезпечується.

Харчоблок обладнаний необхідною побутовою технікою. В холодильниках наявні молочні та інші продукти. В холодильних камерах зберігаються м'ясо та риба. Є необхідний запас борошняних та інших

продуктів. Приготовлені страви на обід відповідали меню. Під час моніторингового візиту скарг на харчування не надходило.

3.16. Доступ до свіжого повітря: забезпечується.

3.17. Можливість провітрювання/наявність вентиляції: тільки пасивна вентиляція (кватирка).

3.18. Рівень природного освітлення: природне освітлення достатнє.

3.19. Рівень штучного освітлення: штучне освітлення достатнє.

3.21. Забезпечення належного температурного режиму в місцях перебування: забезпечується.

3.22. Функціонування водо-, тепло-, електромереж: справне.

Існує проблема затоплення підвального приміщення ґрунтовими водами. У 2013 році ЖЕК встановила насос, який було замінено у вересні 2015 разом з трубами, які вийшли з ладу. Через постійну підвищену вологість, у житлових кімнатах стаціонарного відділення, що розташовані над підвальним приміщенням, також підвищена вологість та стійкий запах цвілі. Водночас псується обладнання, розташоване у підвальному приміщенні. Складність ситуації полягає у тому, що підвал перебуває у комунальній власності.

Стаціонарне відділення орендує на першому поверсі приміщення площею 408,2 м².

3.23. Відповідність одягу та взуття сезону, статі та віку вихованця/підопічного: відповідають

3.24. Наявність та облаштування інших спеціальних приміщень, передбачених законодавством: не виявлено.

4. Дотримання права на приватність (ст. 28 Конституції України): право на приватність дотримується.

4.1. Роздільне облаштування спальних місць: всі спальні місця індивідуальні.

4.2. Обладнання туалетів: задовільне.

У всіх туалетних кімнатах відсутні кришки для унітазів.

4.3. Порядок використання систем відеоспостереження /спеціальних оглядових отворів (вічка): порушень не виявлено.

4.7. Обладнання душових кабін та приміщень лазні: обладнано індивідуальні душові кабінки.

4.8. Наявність особистих речей та можливість їх зберігати: дозволяється тримати в кімнаті/камері/палаті особисті речі.

5. Дотримання права на правову допомогу (ст. 59 Конституції України): виявлені порушення права на правову допомогу.

5.1. Надання безоплатної первинної правової допомоги: забезпечується.

5.4. Доступ до інформації про свої права та пільги, правове виховання: забезпечено.

5.8. Можливість оскаржити рішення адміністрації: забезпечується.

6.10. Застосування як покарання необґрунтованого обмеження прав осіб: не виявлено порушень.

7. Дотримання права на свободу світогляду і віросповідання (ст. 35 Конституції України): порушень не виявлено.

До стаціонарного відділення приходять представники різних конфесій. Священники православної церкви відвідують підопічних на великі релігійні свята. А на вихідні приходять представники протестантських церков, проводять бесіди, дарують книги.

7.1. Доступ до богослужіння та релігійних обрядів: забезпечується.

Підопічні за бажанням вільно спілкуються з представниками різних конфесій.

7.2. Наявність місця, часу та інших умов проведення богослужіння, обряду або церемонії: наявні.

Проведення богослужінь, зустрічей та бесід відбувається у великому холі на "чоловічому крилі".

7.3. Рівність у правах при проведенні богослужінь, обрядів або церемоній: забезпечено. Представники конфесій відвідують також ліжкових хворих.

8.1. Можливість систематично отримувати суспільно важливу інформацію (доступ до ТВ, радіо): забезпечується.

8.2. Наявність умов для проведення побачень: забезпечується.

8.3. Можливість користуватися телефоном: у будь-який час без обмежень

8.4. Можливість користуватися послугами пошти: забезпечується.

8.5. Дотримання адміністрацією встановленого порядку відправки кореспонденції: порушень не виявлено.

8.6. Можливість отримання та зберігання передач: забезпечується.

8.7. Доступ до глобальної мережі Інтернет: не забезпечується.

8.8. Взаємодія з громадськими організаціями: частково здійснюється.

9. Дотримання прав людей з інвалідністю, ВІЛ/СНІД, інших вразливих категорій: порушень не виявлено.

9.1. Наявність спеціальних пристосувань для осіб із вадами (зору, слуху, маломобільних груп населення): створені відповідні умови.

Підопічні забезпечені необхідними технічними та іншими засобами реабілітації.

9.2. Наявність індивідуальних програм реабілітації та виконання рекомендацій лікарсько-консультативної комісії (медико-соціальної експертної комісії): задовільне.

9.3. Забезпечення права на реабілітацію: частково забезпечується.

11. Право на працю та захист від експлуатації (ст. 43 Конституції України): порушень не виявлено.

11.7. Пенсійне/соціальне забезпечення: забезпечується.

Більшість підопічних пенсійні кошти отримують у стаціонарному відділенні через працівника поштового відділення.

11.8. Чи є порушення при проведенні занять з працетерапії: немає.

12. Забезпечення права на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування (ст. 49 Конституції України): забезпечується.

У штатному розписі стаціонарного відділення відсутня посада лікаря. Зі слів директора територіального центру таке рішення прийнято з міркувань економії коштів. Стаціонарне відділення співпрацює з Ковельським міськрайонним територіальним медичним об'єднанням (МТМО). На всі виклики медичне територіальне об'єднання оперативно реагує. Медсестра стаціонарного відділення приймає рішення про виклик лікаря чи швидкої меддопомоги. На час візиту посада медичної сестри була вакантна. Таким чином, у стаціонарному відділенні ні лікаря, ні медсестри немає. За даними територіального центру загальна сума вартості медикаментів на одного підопічного на добу становить 2 гривні.

12.1. Доступ до лікаря: не забезпечується.

Посада медичної сестри вакантна.

12.2. Забезпечення медичними препаратами: частково забезпечується. Підопічні купують за власні кошти високовартісні медичні препарати.
12.3. Надання спеціалізованої медичної допомоги: забезпечується.
12.4. Дієтичне харчування: надається.
12.6. Укомплектованість штату медичних працівників: є вакансії.
12.7. Організації надання домедичної допомоги: частково забезпечується.
12.8. Дотримання прав вразливих груп на безперервне лікування: частково дотримується.

14. Право на вільний розвиток своєї особистості (ст.23 Конституції України): частково забезпечується

Відсутня зайнятість підопічних протягом дня.

15.6. Наявність на дверях кабінетів табличок із назвами посад та прізвищ: наявні.

15.7. Чи забезпечено включення навчальних матеріалів та інформації про заборону катувань та інших видів неналежного поведіння до програм підготовки персоналу: не забезпечено.

15.11. Чи включена до посадових інструкцій (функціональних обов'язків) персоналу місця несвободи заборона катування (ст. 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведіння і покарання): не включена.

16. Право на дозвілля та відпочинок: забезпечується.

17. Чи у всіх клієнтів є паспорти, або документи що посвідчують особу: так, у всіх.

За результатами моніторингу відділення стаціонарного догляду для постійного проживання Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) міста Ковеля надано такі рекомендації:

1. Забезпечити виконання молодшим медичним персоналом якісного виконання посадових обов'язків щодо гігієнічних процедур.
2. Здійснити ремонт кранів умивальника в ізоляторі.
3. Вжити заходів щодо здійснення капітального ремонту підвального приміщення будівлі, в якій знаходиться стаціонарне відділення.
4. Установити у всіх туалетних кімнатах кришки на унітази.
5. Вжити заходів щодо прискорення заповнення вакансії медичної сестри стаціонарного відділення.
6. Вжити заходів щодо організації зайнятості підопічних за інтересами у вільний час.

Відділення стаціонарного догляду для постійного проживання с. Облапи Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Ковельської районної державної адміністрації

Загальна інформація про місце несвободи:

Відділення стаціонарного догляду для постійного проживання с. Облапи Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Ковельської районної державної адміністрації Волинської області утворено для обслуговування 20 одиноких громадян, які безоплатно приймаються на постійне або тимчасове проживання, повне державне утримання.

На час моніторингового візиту в стаціонарному відділенні перебувало 19 осіб, з яких 5 інвалідів загального захворювання (у т.ч. 1 по зору); за категоріями осіб: 5 - ветеранів війни, 5 - ветеранів праці, 10 - дітей війни, 1 - сім'я загиблого; за віком: від 60 до 70 років - 1; від 70 до 80 років - 7 осіб, від 80 до 90 років - 8; понад 90 років - 3 особи. Статистика смертності: 2014 - 7 осіб, 2015 - 3, 2016 - 3.

Згідно зі штатним розписом у стаціонарному відділенні затверджено 10 штатних одиниць у т.ч: 1 – завідувач відділенням, 1 - медична сестра, 2 - кухаря, 0,25 - сестра-господиня, 0,25 - машиніст із прання і ремонту спецодягу, 0,75 - молодша медична сестра (прибиральниця), 0,75 - молодша медична сестра (ванниця), 4 - молодша медична сестра з догляду за хворими.

Моніторингова група відмітила якісне ведення документації завідуючою стаціонарним відділенням Миронюк Н.М.

Інформація за індикаторами моніторингу.

1. Виявлення випадків катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує людську гідність, поводження чи покарання (ст. 28 Конституції України): виявлені порушення.

Виявлено факти невиконання молодшим медичним персоналом санітарно-гігієнічних процедур.

1.1. З боку персоналу установи: так.

Біля лежачої підопічної не винесені випорожнення. Разом з тим, ця підопічна лежала на брудному (у фекаліях) простирадлі.

1.2. З боку осіб, які тримаються в установі: ні.

1.3. З боку інших осіб: ні.

1.5. Застосування непередбачених законодавством методів та заходів покарання: порушень не виявлено.

2. Дотримання права на свободу та особисту недоторканність (ст. 29 Конституції України): порушень не виявлено.

2.1. Врегулювання законом порядку тримання осіб у місці несвободи: врегульовано, є відповідний нормативно правовий акт.

Положення про відділення стаціонарного догляду постійного проживання с. Облапи Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Ковельської районної державної адміністрації, затверджене наказом директора територіального центру від 01.06.2016 № 23.

2.3. Право на гуманне ставлення та повагу людської гідності: дотримується.

2.4. Загальний емоційний стан утримуваних: задовільний.

2.5. Реакція утримуваних на персонал (адміністрацію) установи: задовільна.

2.6. Реагування та вирішення конфліктних ситуацій: вживаються відповідні заходи щодо вирішення конфліктних ситуацій.

2.7. Фіксація тілесних ушкоджень та побутових травм: випадки отримання травм або тілесних ушкоджень відповідним чином реєструються.

2.8. Забезпечення права на особисту безпеку: забезпечується.

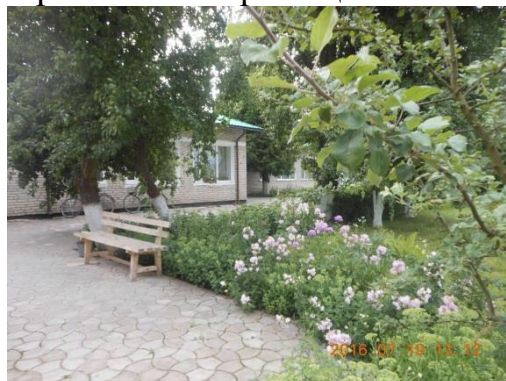
2.14. Чи існує супровід вихованців | підопічних за межі установи: немає.

3. Право на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (ст. 48 Конституції України): забезпечується.

Приміщення стаціонарного відділення зручне та доступне для всіх підопічних, відповідає санітарним вимогам та правилам безпеки. Підопічні забезпечені необхідним м'яким інвентарем. Одяг та взуття вихованців візуально відповідає сезону та віку. Житлові кімнати облаштовані необхідними меблями. Кожен підопічний забезпечений окремим ліжком та індивідуальною постільною білизною, яка змінюється раз на тиждень. Чоловіки і жінки

розміщені окремо. Туалетні та душові кімнати мають задовільні санітарно-гігієнічні умови. Житлові приміщення мають задовільні температурні умови для проживання, належну якість освітлення, регулярно провітрюються та прибираються. Підопічні забезпечуються регулярним та якісним харчуванням. Щоденне меню розміщене на видному для ознайомлення місці. Окрім щоденного меню в стаціонарному відділенні складається перспективне меню. Їжа надається у відповідний час за розкладом, а свіжа питна вода доступна цілодобово. Підопічні можуть перекусити або попити за власним бажанням у кімнатах.

3.1. Наявність пристосованих для проживання приміщень: наявні.

3.2. Обладнання приміщень меблями та інвентарем: приміщення обладнані належним чином.

Виявлено факт зламаного замка та засувки у дверях кімнати, де проживали 3 жінки.

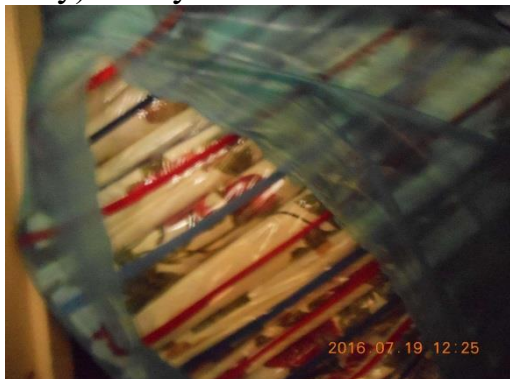
3.3. Дотримання норми площі на особу: дотримується.

3.4. Забезпечення індивідуальним спальним місцем: усі утримувані забезпечені індивідуальними спальними місцями.

3.5. Забезпеченість постільними речами (білизною): утримувані забезпечені постільними речами.

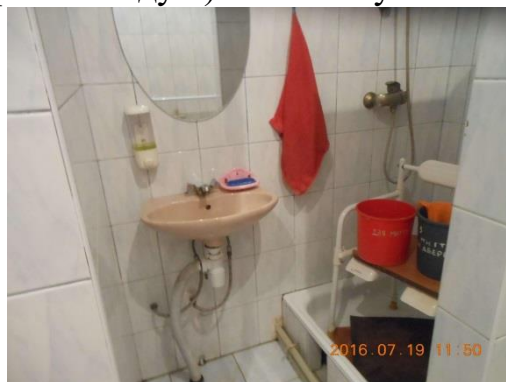
Закуплено нові комплекти постільної білизни, якими (за словами персоналу) планується найближчим часом забезпечити підопічних.

3.6. Відповідність побутових умов правилам санітарії та гігієни: відповідають.

У приміщенні стаціонарного відділення чисто, прибрано, відсутні сторонні запахи.

3.8. Можливість миття у лазні (приймати душ): забезпечується вільно.

3.9. Доступ до санітарного вузла в умовах чистоти та пристойності: забезпечується вільно.

3.10. Доступ до питної води: забезпечується.

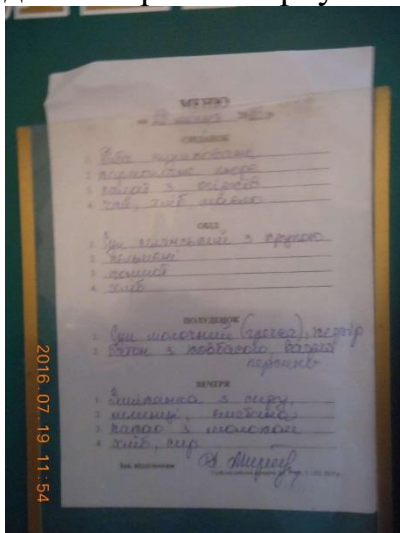
3.11. Забезпечення права на прогулянку: забезпечується.

3.12. Чи належним чином обладнано прогулянкові майданчики: так.

3.15. Забезпечення права на якісне харчування: забезпечується.

У стаціонарному відділенні свій харчоблок, на якому працюють 2 кухарі. На час візиту готувався обід, зокрема кухарі виробляли пельмені. Приємно здивувало меню, оскільки на полуденок передбачались персики, які були в наявності. Також у холодильниках були молочні продукти, а у морозильних камерах - м'ясо та риба. Скарг від підопічних на якість харчування не надходило. Вартість харчування на 1 підопічного в день становить 41,52 грн.

3.16. Доступ до свіжого повітря: забезпечується.

3.17. Можливість провітрювання/наявність вентиляції: тільки примусова вентиляція.

3.18. Рівень природного освітлення: природне освітлення достатнє.

3.19. Рівень штучного освітлення: штучне освітлення достатнє.

3.21. Забезпечення належного температурного режиму в місцях перебування: забезпечується.

3.22. Функціонування водо-, тепло-, електромереж: справне.

3.23. Відповідність одягу та взуття сезону, статі та віку вихованця/підопічного: відповідають.

3.24. Наявність та облаштування інших спеціальних приміщень передбачених законодавством: не виявлено.

4. Дотримання права на приватність (ст. 28 Конституції України): право на приватність дотримується.

4.1. Роздільне облаштування спальних місць: всі спальні місця індивідуальні.

4.2. Обладнання туалетів: задовільне.

4.3. Порядок використання систем відеоспостереження /спеціальних оглядових отворів (вічка): порушень не виявлено.

4.7. Обладнання душових кабін та приміщень лазні: обладнано індивідуальні душові кабінки.

4.8. Наявність особистих речей та можливість їх зберігати: дозволяється тримати в кімнаті/камері/палаті особисті речі.

5. Дотримання права на правову допомогу (ст. 59 Конституції України): порушення не виявлені.

5.1. Надання безоплатної первинної правової допомоги: забезпечується.

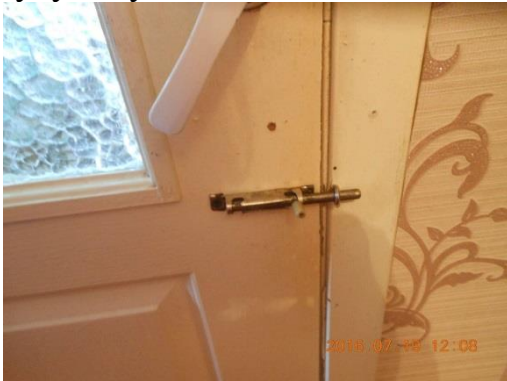
5.3. Наявність інформаційних стендів (правових куточків): наявні.

5.4. Доступ до інформації про свої права та пільги, правове виховання: забезпечено.

5.8. Можливість оскаржити рішення адміністрації: забезпечується.

6.10. Застосування як покарання необґрунтованого обмеження прав осіб: виявлені порушення.

Кімната, у якій проживають четверо жінок (з яких двоє – ліжково-хворих) запирається зовні. Персонал це пояснює тим, що інші двоє жінок можуть піти будь-куди зі стаціонарного відділення і не повернутись. Були випадки, коли до їх пошуку залучався дільничний інспектор.

7. Дотримання права на свободу світогляду і віросповідання (ст. 35 Конституції України): порушень не виявлено.

7.1. Доступ до богослужіння та релігійних обрядів: забезпечується.

7.2. Наявність місця, часу та інших умов проведення богослужіння, обряду або церемонії: наявні.

7.3. Рівність у правах при проведенні богослужінь, обрядів або церемоній: забезпечено.

8.1. Можливість систематично отримувати суспільно важливу інформацію (доступ до ТБ, радіо): забезпечується.

- 8.2. Наявність умов для проведення побачень: забезпечується.
- 8.3. Можливість користуватися телефоном: у будь-який час без обмежень.
- 8.4. Можливість користуватися послугами пошти: забезпечується.
- 8.5. Дотримання адміністрацією встановленого порядку відправки кореспонденції: порушень не виявлено.
- 8.6. Можливість отримання та зберігання передач: забезпечується.
- 8.7. Доступ до глобальної мережі Інтернет: не забезпечується.
- 8.8. Взаємодія з громадськими організаціями: частково здійснюється.

9. Дотримання прав людей з інвалідністю, ВІЛ/СНІД, інших вразливих категорій: порушень не виявлено.

9.1. Наявність спеціальних пристосувань для осіб із вадами (зору, слуху, мало мобільних груп населення): створені відповідні умови.

9.2. Наявність індивідуальних програм реабілітації та виконання рекомендацій лікарсько-консультативної комісії (медико-соціальної експертної комісії): задовільне.

У стаціонарному відділенні 5 осіб, яким встановлено інвалідність. Усі мають індивідуальні програми реабілітації, які поновлюються кожні 2 роки.

9.3. Забезпечення права на реабілітацію: не забезпечується.

Через відсутність (вакансії) медсестри реабілітація осіб з інвалідністю не здійснюється.

11. Право на працю та захист від експлуатації (ст. 43 Конституції України): порушень не виявлено.

11.7. Пенсійне/соціальне забезпечення: забезпечується.

Підопічні отримують пенсійні кошти самостійно і витрачають їх на власний розсуд.

11.8. Чи є порушення при проведенні занять з працетерапії: немає.

12. Забезпечення права на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування (ст. 49 Конституції України): частково забезпечується.

У стаціонарному відділенні вакантна посада медичної сестри. З метою забезпечення підопічних медичною допомогою, завідувач стаціонарним відділенням звертається за допомогою до лікарів Облапської амбулаторії загальної практики сімейної медицини. Дана амбулаторія розташована в одній

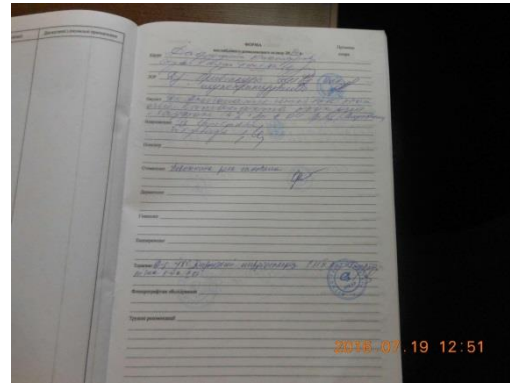
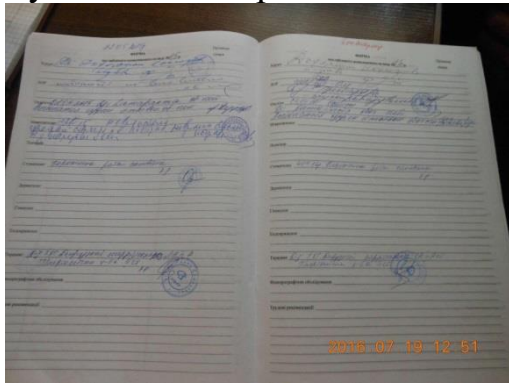
будівлі зі стаціонарним відділенням. Лікарі амбулаторії безкоштовно обслуговують підопічних. Вартість медичного забезпечення на 1 підопічного в день становить 0,94 грн.

12.1. Доступ до лікаря: частково забезпечується.

12.2. Забезпечення медичними препаратами: забезпечується.

12.3. Надання спеціалізованої медичної допомоги: забезпечується.

Щороку проводиться диспансерний огляд підопічних, про що свідчать записи у медичних картках.

12.4. Дієтичне харчування: надається.

12.6. Укомплектованість штату медичних працівників: є вакансії медичної сестри.

12.7. Організації надання домедичної допомоги: частково забезпечується.

12.8. Дотримання прав вразливих груп на безперервне лікування: частково дотримується.

14. Право на вільний розвиток своєї особистості (ст. 23 Конституції України): забезпечується.

15.6. Наявність на дверях кабінетів табличок із назвами посад та прізвищ: наявні.

15.7. Чи забезпечено включення навчальних матеріалів та інформації про заборону катувань та інших видів неналежного поводження до програм підготовки персоналу: не забезпечено.

15.11. Чи включена до посадових інструкцій (функціональних обов'язків) персоналу місця несвободи заборона катування. (Ст. 10 Конвенції проти

катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження і покарання): не включена.

16. право на дозвілля та відпочинок: забезпечується.

За результатами моніторингу відділення стаціонарного догляду для постійного проживання с.Облапи Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Ковельської районної державної адміністрації надано такі рекомендації:

1. Вжити заходів щодо надання у повному обсязі підопічним соціальної послуги стаціонарного догляду, стандарт якої затверджено наказом Мінсоцполітики від 29.02.2016 р. № 198.

2. Полагодити у зазначених у звіті житлових кімнатах дверні замки та засуви.

3. Укомплектувати вакансію медичного працівника у штаті стаціонарного відділення.

Відділення стаціонарного догляду для постійного проживання в смт. Луків Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Турійського району Волинської області

Загальна інформація про місце несвободи:

Відділення стаціонарного догляду для постійного проживання в смт.Луків Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Турійського району Волинської області розташоване на території колишньої районної лікарні і гостро потребує завершення капітального ремонту. Згідно кошторисної документації вартість робіт становить 3 млн. 394 тис.гривень. Наразі районною радою виділено 835 тис.грн. На виділені кошти планується відремонтувати та обладнати у 2016 році кухню, котельню та пральню.

Стаціонарне відділення розраховано на перебування 25 осіб. На день моніторингового візиту перебувало 22 особи, з яких 2 інваліди (з дитинства та з/з), 9 учасників війни, решта - особи похилого віку (у т.ч. 6 ліжкових хворих). Статистика смертності: 2011 – 3 особи, 2012- 3, 2013 - 1, 2014 - 7, 2015 - 6. Причина смерті, в основному, серцева недостатність.

Згідно зі *штатним розписом* у стаціонарному відділенні затверджено 14,25 штатних одиниць.

Інформація за індикаторами моніторингу.

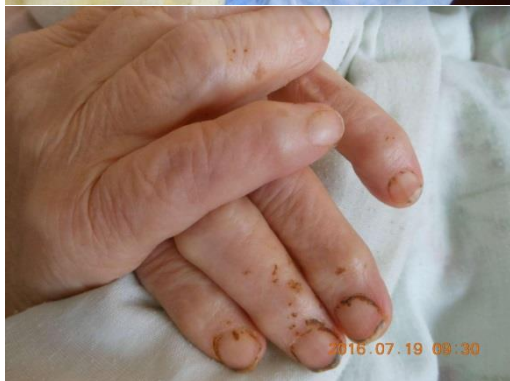
1. Виявлення випадків катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує людську гідність, поведження чи покарання (ст. 28 Конституції України): виявлені порушення.

Відповідно до розділу 8 Положення підопічні у стаціонарному відділенні мають одержувати соціальну послугу стаціонарного догляду, стандарт якого затверджено наказом Мінсоцполітики від 29.02.2016 р. № 198. У житловому корпусі, де проживають ліжкові хворі, одна з підопічних перебувала без памперса та нижньої білизни. Персонал стверджував, що вона скидає підгузки, однак їх біля ліжка виявлено не було.

1.1. З боку персоналу установи: так.

Під час візиту було виявлено у ліжкових хворих підопічних довгі нігті на ногах, брудні руки, що свідчить про неякісні санітарно-гігієнічні процедури.

1.2. З боку осіб, які тримаються в установі: ні.

1.3. З боку інших осіб: ні.

1.5. Застосування непередбачених законодавством методів та заходів покарання: порушень не виявлено.

1.6. Проведення перевірки за випадками катування та жорстокого поводження: перевірка не здійснюється.

2. Дотримання права на свободу та особисту недоторканність (ст. 29 Конституції України): порушень не виявлено.

2.1. Врегулювання законом порядку тримання осіб у місці несвободи: врегульовано, є відповідний нормативно правовий акт.

Положення про відділення стаціонарного догляду для постійного проживання в смт.Лукив Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Турійського району Волинської області затверджено наказом директора територіального центру від 16.03.2016 № 24.

2.3. Право на гуманне ставлення та повагу людської гідності: дотримується.

2.4. Загальний емоційний стан утримуваних: задовільний.

2.5. Реакція утримуваних на персонал (адміністрацію) установи: задовільна.

2.6. Реагування та вирішення конфліктних ситуацій: вживаються відповідні заходи щодо вирішення конфліктних ситуацій.

2.7. Фіксація тілесних ушкоджень та побутових травм: не всі випадки реєструються.

2.8. Забезпечення права на особисту безпеку: забезпечується.

2.14. Чи існує супровід вихованців/підопічних за межі установи: не існує.

3. Право на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (ст. 48 Конституції України): забезпечується.

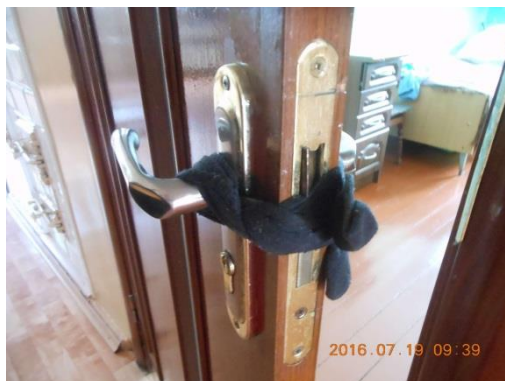
В основному (першому) житловому корпусі здійснюються ремонтні роботи. Разом з тим, підопічні забезпечені твердим та м'яким інвентарем, мають 4-разове харчування, скарг на його якість немає. Вартість харчування одного підопічного на добу становить 35,71 грн.

3.1. Наявність пристосованих для проживання приміщень: недостатньо.

Підопічні стаціонарного відділення наразі проживають у двох окремих приміщеннях: 1 - основний корпус, де ведеться капітальний ремонт та 2-й корпус - окремо розташоване приміщення, в якому планується розміщення лише ліжкових хворих. У даному приміщенні було проведено капітальний ремонт, втім на даний час необхідно здійснити косметичний ремонт та частково полагодити меблі і дверні ручки. На час проведення капітального ремонту 1-го

корпусу жінок-підопічних переведено до 2-го корпусу, а в першому залишилось 2 кімнати, де проживають чоловіки.

3.2. Обладнання приміщень меблями та інвентарем: приміщення обладнані належним чином.

3.3. Дотримання норми площі на особу: дотримується.

3.4. Забезпечення індивідуальним спальним місцем: усі утримувані забезпечені індивідуальними спальними місцями.

Моніторинговою групою зауважено, що підопічні сплять на ліжках з сіткою, яка прогинається та потребує ремонту.

3.5. Забезпеченість постільними речами (білизною): утримувані забезпечені постільними речами.

У другому корпусі, де проживають жінки, постільна білизна чиста, втім, стан постільної білизни у чоловічому відділенні бажає бути кращим. Так, в кімнаті, де проживає троє чоловіків, двоє з них неохайні, одягнуті в брудний одяг, і вдягнені лежать на ліжках. Разом з тим, ліжко одного з чоловіків облаштоване лише матрацом з клейонкою, без простирадла. Персонал пояснив це тим, що чоловік ліниться вставати в туалет, "ходить під себе" про що свідчить пошкоджена сечею підлога біля його ліжка.

3.6. Відповідність побутових умов правилам санітарії та гігієни: відповідають.

У першому корпусі так, втім у другому корпусі - частково. У кімнаті, де живуть неохайні чоловіки, неприємний сморід сечі.

3.8. Можливість миття у лазні (приймати душ): забезпечується вільно.

3.9. Доступ до санітарного вузла в умовах чистоти та пристойності: забезпечується вільно.

Лише у другому житловому корпусі туалет знаходиться в умовах чистоти та пристойності, чого не можна сказати про перший корпус, де йде ремонт.

3.10. Доступ до питної води: забезпечується.

3.11. Забезпечення права на прогулянку: забезпечується.

3.12. Чи належним чином обладнано прогулянкові майданчики: так.

3.15. Забезпечення права на якісне харчування: забезпечується.

Скарг на якість харчування не надходило. Однак харчоблок знаходиться у жахливому стані, а побутова техніка потребує термінової заміни.

3.16. Доступ до свіжого повітря: забезпечується.

3.17. Можливість провітрювання/наявність вентиляції: тільки пасивна вентиляція (кватирка).

3.18. Рівень природного освітлення: природне освітлення достатнє.

3.19. Рівень штучного освітлення: штучне освітлення достатнє.

3.21. Забезпечення належного температурного режиму в місцях перебування: забезпечується.

3.22. Функціонування водо-, тепло-, електромереж: справне.

Житлові корпуси обігріваються пічним опаленням. Димохід у першому корпусі, де ведуться ремонтні роботи, потребує проведення профілактичних робіт.

3.23. Відповідність одягу та взуття сезону, статі та віку вихованця/підопічного: відповідають.

3.24. Наявність та облаштування інших спеціальних приміщень передбачених законодавством: не виявлено.

4. Дотримання права на приватність (ст. 28 Конституції України): право на приватність дотримується.

4.1. Роздільне облаштування спальних місць: всі спальні місця індивідуальні.

4.2. Обладнання туалетів: задовільне.

У першому житловому корпусі, де проживають чоловіки, туалет потребує капітального ремонту. З часів колишньої районної лікарні залишився їдкий сморід сечі. Хоча туалет обладнано унітазом, потребує ремонту змивний бачок та трубопровід, що протікає. Ліжково-хворі забезпечені туалетними стільцями.

4.7. Обладнання душових кабін та приміщень лазні: душові не розділено на кабінки (перегородки).

На час ремонту підопічних миють у ванній другого житлового корпусу.

4.8. Наявність особистих речей та можливість їх зберігати: дозволяється тримати в кімнаті/камері/палаті особисті речі.

5. Дотримання права на правову допомогу (ст. 59 Конституції України): порушення не виявлені.

5.3. Наявність інформаційних стендів (правових куточків): відсутні.

5.4. Доступ до інформації про свої права та пільги, правове виховання: частково забезпечено.

5.8. Можливість оскаржити рішення адміністрації: не забезпечується.

6.10. Застосування як покарання необґрунтованого обмеження прав осіб: не виявлено порушень.

7. Дотримання права на свободу світогляду і віросповідання (ст. 35 Конституції України): порушень не виявлено.

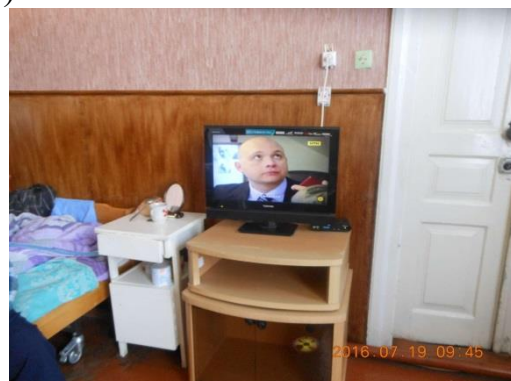
7.1. Доступ до богослужіння та релігійних обрядів: забезпечується.

7.2. Наявність місця, часу та інших умов проведення богослужіння, обряду або церемонії: відсутні.

7.3. Рівність у правах при проведенні богослужінь, обрядів або церемоній: забезпечено.

8.1. Можливість систематично отримувати суспільно важливу інформацію (доступ до ТБ, радіо): забезпечується.

В холі другого житлового корпусу розташовано телевізор для загального перегляду, а також у кімнатах підопічних є телевізори, які вони переглядають за бажанням (згідно з розпорядком дня).

8.2. Наявність умов для проведення побачень: забезпечується.

8.3. Можливість користуватися телефоном: у будь-який час без обмежень.

8.4. Можливість користуватися послугами пошти: забезпечується.

8.5. Дотримання адміністрацією встановленого порядку відправки кореспонденції: порушень не виявлено.

8.6. Можливість отримання та зберігання передач: забезпечується.

8.7. Доступ до глобальної мережі Інтернет: не забезпечується.

8.8. Взаємодія з громадськими організаціями: частково здійснюється.

9. Дотримання прав людей з інвалідністю, ВІЛ/СНІД, інших вразливих категорій: порушень не виявлено.

У стаціонарному відділенні перебуває 2 інваліди, один з яких інвалід з дитинства (ДЦП), що пересувається на візку.

9.1. Наявність спеціальних пристосувань для осіб із вадами (зору, слуху, мало мобільних груп населення): створені відповідні умови.

Підопічні забезпечені необхідними технічними та іншими засобами реабілітації (кріслами колісними, туалетними стільцями, милицями).

9.2. Наявність індивідуальних програм реабілітації та виконання рекомендацій лікарсько-консультативної комісії (медико-соціальної експертної комісії): задовільне, втім індивідуальних програм реабілітації не надано для ознайомлення та перевірки термінів оновлення.

9.3. Забезпечення права на реабілітацію: частково забезпечується.

11. Право на працю та захист від експлуатації (ст. 43 Конституції України): порушень не виявлено.

11.7. Пенсійне/соціальне забезпечення: забезпечується.

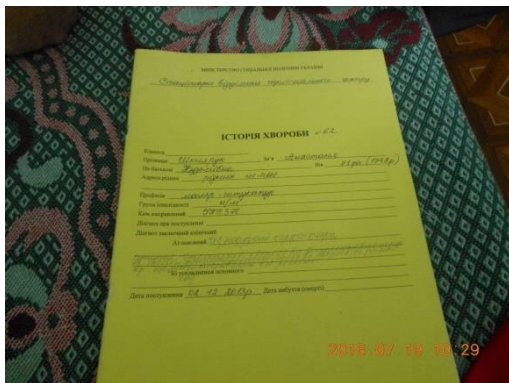
11.8. Чи є порушення при проведенні занять з працетерапії: немає. Документи для перевірки не надані.

12. Забезпечення права на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування (ст. 49 Конституції України): забезпечується.

Поруч зі стаціонарним відділенням в одному з корпусів колишньої районної лікарні розташований пункт екстреної медичної допомоги Турійського відділення КЗ "Волинський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф", працівники якого у разі необхідності надають необхідну медичну допомогу підопічним. Вартість медикаментів на одного підопічного на добу становить 0,74 грн.

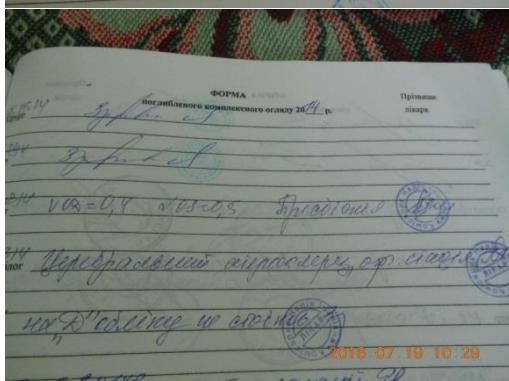
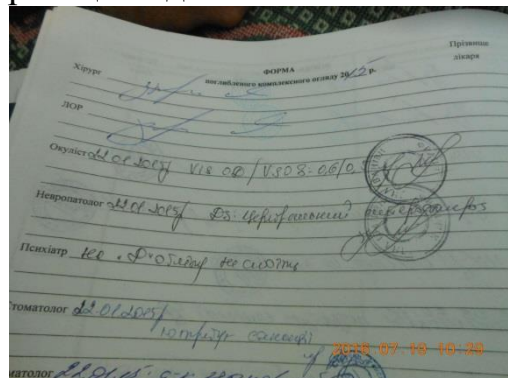
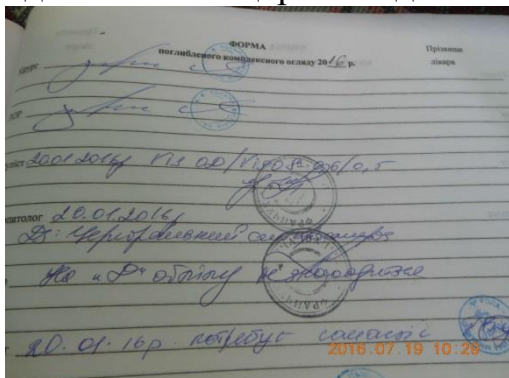
12.1. Доступ до лікаря: забезпечується.

Згідно зі штатним розписом у стаціонарному відділенні на 0,5 ставки працює лікар, яка щоденно обходить підопічних і веде записи у їх медичних картках.

12.2. Забезпечення медичними препаратами: частково забезпечується. Вартісні медикаменти підопічні купують за власні кошти.

12.3. Надання спеціалізованої медичної допомоги: забезпечується. Здійснюється щорічний диспансеризація підопічних.

12.4. Дієтичне харчування: відсутнє, немає потреби.

12.6. Укомплектованість штату медичних працівників: укомплектований повністю.

12.7. Організації надання домедичної допомоги: забезпечується.

12.8. Дотримання прав вразливих груп на безперервне лікування: частково дотримується.

14. Право на вільний розвиток своєї особистості (ст.23 Конституції України): частково забезпечується

Відсутня зайнятість підопічних за інтересами протягом дня.

15.6. Наявність на дверях кабінетів табличок із назвами посад та прізвищ: відсутні.

Відсутні таблички із назвами посад та прізвищ. На дверях завідуючої стаціонарним відділенням висів замок, доступу моніторинговій групі до документації у кабінеті персоналом установи не забезпечено.

15.7. Чи забезпечено включення навчальних матеріалів та інформації про заборону катувань та інших видів неналежного поводження до програм підготовки персоналу: не забезпечено.

15.11. Чи включена до посадових інструкцій (функціональних обов'язків) персоналу місця несвободи заборона катування. (Ст. 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання): не включена.

16. Право на дозвілля та відпочинок: частково забезпечується.

17. Чи у всіх клієнтів є паспорти, або документи що посвідчують особу: так, у всіх.

Зі слів персоналу, оскільки документи для перевірки не були надані.

Найбільш серйозні порушення виявлені під час моніторингу відділення стаціонарного догляду для постійного проживання в смт. Луків Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Турійського району Волинської області:

В установі виявлено закрите на замок приміщення без таблички з назвою посади та прізвища, яке не відчинили на вимогу моніторингової групи. Зі слів персоналу це був кабінет завідувача відділенням, яка наразі у відпустці.

Не надано для ознайомлення особові справи підопічних, які знаходяться у кабінеті завідувача відділенням, що перебувала у відпустці. Сестра-господиня, яка супроводжувала моніторингову групу, повідомила, що у неї відсутні ключі від кабінету завідуючої і вона не знає, хто виконує обов'язки завідуючої.

За результатами моніторингу відділення стаціонарного догляду для постійного проживання в смт. Луків Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Турійського району Волинської області надано такі рекомендації:

1. Вжити заходів щодо надання у повному обсязі підопічним соціальних послуг стаціонарного догляду, стандарти яких затверджено наказом Мінсоцполітики від 29.02.2016 р. № 198.

2. Вжити заходів щодо завершення капітального ремонту приміщення стаціонарного відділення та сприяти переведенню харчоблока у відремонтоване приміщення до кінця 2016 року.

3. Вжити заходів щодо організації зайнятості підопічних за інтересами у вільний час.

4. Провести перевірку щодо не продемонстрованого закритого приміщення та щодо ненадання повної документації на запит моніторингової групи через "відсутність виконувача обов'язків завідуючої на час відпустки".

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ "ДОТРИМАННЯ ПРАВ ДИТИНИ, НЕДИСКРИМІНАЦІЇ ТА ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ"

У межах цього напрямку були визначені такі напрями моніторингу:

1. Дотримання прав дитини.
2. Забезпечення принципу недискримінації та гендерної рівності.

Дотримання прав дитини

Інформація за індикаторами моніторингу.

1. Дотримання прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування на виховання в сім'ї

За інформацією служби у справах дітей виконкому Ковельської міської ради у м. Ковелі за статистичними даними обліковується 15 600 дітей. З них, мають статус дитини-сироти 18, дитини, позбавленої батьківського піклування – 72.

З метою захисту права дітей на сімейне виховання, 80 дітей влаштовано в сімейні форми виховання. Зокрема, 69 дітей перебувають в сім'ях опікунів/піклувальників, 9 - в прийомних сім'ях, 2 - в дитячих будинках сімейного типу.

Наразі в інтернатних закладах перебувають 10 дітей:

- щодо двох дітей триває процес усиновлення;
- двоє влаштовані до спеціальних інтернатних закладів;
- одна дитина повернута з прийомної сім'ї;
- троє дітей перебувають на утриманні у спеціальних загальноосвітніх навчальних закладах;
- дві дитини влаштовані до будинку дитини.

Крім того, протягом 2015-2016 років усиновлено 4 дитини у сім'ї громадян України. Міжнародних усиновлень протягом цього періоду не було.

2. Захист житлових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

З усіх дітей, які мають статус дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування та перебувають на первинному обліку служби у справах дітей виконкому Ковельської міської ради, 16 мають житло на праві власності.

На квартирному обліку перебувають 8 дітей.

Слід зазначити, що статтею 33 Закону України "Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування", встановлено, що після завершення перебування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у відповідних закладах для таких дітей, дитячому будинку сімейного типу, прийомній сім'ї або завершення терміну піклування над такими дітьми та в разі відсутності в таких дітей права на житло обласні державні адміністрації, органи

місцевого самоврядування зобов'язані забезпечити дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа протягом місяця у позачерговому порядку впорядкованим соціальним житлом.

На виконання зазначених вимог, у 2015 році було придбано житло для однієї дитини.

На 2016 рік коштів на придбання житла не передбачено, проте передбачено 200 000 грн. на проведення ремонтних робіт житла дітей.

Фінансування здійснюється за рахунок коштів міського та обласного бюджетів (по 50 %).

Наразі у Ковельській міській раді розробляється програма забезпечення житлом дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування на наступні чотири роки.

3. Забезпечення надання соціальних послуг сім'ям, які опинилися в складних життєвих обставинах.

За інформацією центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, на обліку перебуває 56 сімей, які опинились в складних життєвих обставинах. У цих сім'ях виховується 111 дітей. У той же час, за інформацією служби у справах дітей, на такому обліку перебуває 62 дитини.

Слід зауважити, що з травня 2015 року в центрі працює лише одна посадова особа – директор. Така ситуація впливає на якість надання послуг, так як навантаження на одного працівника суттєве і не дозволяє належним чином здійснювати соціальне інспектування та соціальний супровід.

4. Забезпечення захисту від насильства та жорстокого поводження.

У центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та службі у справах дітей з 2015 року відсутня інформація щодо випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми.

Зі слів директора центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та заступника начальника служби у справах дітей виконкому Ковельської міської ради, серед дітей та молоді проводяться профілактичні бесіди, зустрічі учнів з працівниками відповідних служб та органів, а також роз'яснювальна робота.

5. Доступність до дошкільної та загальної середньої освіти¹.

За інформацією начальника управління освіти виконкому Ковельської міської ради, наразі у місті проживає 9 956 дітей шкільного віку.

6. Наявність інфраструктури.

У місті Ковель освітні послуги надають 14 загальноосвітніх навчальних закладів, серед яких є заклади різного типу. Зокрема, Ковельська міська гімназія, спеціалізована школа I-III ступеня №3 імені Лесі Українки, навчально-

¹ Під час моніторингового візиту не вдалося поспілкуватися безпосередньо з відповідальними особами управління освіти у зв'язку з тим, що начальник управління освіти був у відраженні, а всі інші працівники були у відпустках. У зв'язку з цим був направлений запит для отримання необхідної інформації.

виховний комплекс "Загальноосвітня школа I-III ступеня № 11 - ліцей", навчально-виховний комплекс "Загальноосвітня школа I-III ступеня №13 – колегіум", вечірня (змінна) загальноосвітня школа II-III ступеня №1.

Також у місті Ковель функціонує 14 дошкільних навчальних закладів. Станом на 01.06.2016 у місті існує черга в кількості 403 дитини для зарахування до дошкільних навчальних закладів. Водночас начальник управління освіти поінформував, що 01.09.2016 планується відкриття чотирьох додаткових груп в ДНЗ № 14.

Крім того, освітні послуги надають 2 професійно-технічних навчальних заклади: професійно-технічне училище № 5 та Ковельський професійний ліцей.

У місті працюють 4 позашкільних навчальних заклади та дитячо-юнацька спортивна школа.

За інформацією начальника управління освіти виконкому Ковельської міської ради, у місті здійснюються заходи для забезпечення безперешкодного доступу до закладів освіти дітей з інвалідністю: наявні пандуси, пристосовані приміщення для дітей, які пересуваються на візках. Як приклад наводять ДНЗ № 7 та ЗОШ № 8, в яких повністю створені умови для дітей цієї категорії.

7. Забезпечення інклюзивної освіти.

За інформацією управління освіти виконкому Ковельської міської ради у місті, проживає 309 дітей з інвалідністю, з них 15 навчаються в інклюзивних класах ЗОШ I-III ступенів № 8. У цій школі згідно з штатним розписом працюють два асистенти вчителя.

За індивідуальною формою навчається 60 дітей з інвалідністю.

13 дітей навчаються у спеціальних школах-інтернатах.

Троє дітей з інвалідністю не навчаються у зв'язку зі станом здоров'я.

Рівень забезпечення спеціальними посібниками для дітей з інвалідністю становить 80%.

8. Забезпечення харчуванням дітей, які навчаються в дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах.

Організацією харчування в навчальних закладах займається безпосередньо управління освіти виконкому міської ради. При управлінні створений комітет з конкурсних торгів, який через відкриті торги закуповує продукти харчування для навчальних закладів міста.

На харчування дітей у 2016 році у місті виділено 1 176 521,39 грн.

Пільгове харчування надається учням 1-4 класів, на що з міського бюджету виділяється 3 грн. на харчування однієї дитини в день. За рішенням батьківських комітетів навчальних закладів та згодою батьків, батьки доплачують до харчування учнів 1-4 класів 2 грн. на дитину в день.

Для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, батьки яких загинули при виконанні службових обов'язків, для учнів 1-4 класів із малозабезпечених сімей, дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних класах ЗОШ № 8, дітей, батьки яких загинули в зоні

АТО, дітей, батьки яких є учасниками АТО, при наявності відповідної довідки виділяється з міського бюджету 5 грн. на одну дитину в день.

Діти, які мають статус внутрішньо переміщених осіб, оплачують 50% від плати за харчування.

9. Організація роботи з неповнолітніми, які перебувають у конфлікті з законом.

Під час моніторингового візиту до Ковельської виховної колонії з'ясовано, що вона розрахована на 256 засуджених. На час візиту у колонії перебувало 59 вихованців. Слід зазначити, що кількість дітей, які перебувають в колонії, значно зменшилася, так під час моніторингового візиту працівників Секретаріату Уповноваженого з прав людини у травні 2014 року в колонії знаходилося 96 засуджених.

Відповідно до установчих документів, в колонії перебувають особи від 14 до 22 років, які вперше вчинили злочин.

Серед вихованців колонії 3 дітей мають статус дитини-сироти та 4 мають статус дитини, позбавленої батьківського піклування.

За інформацією адміністрації колонії, дітей, які б мали хронічні захворювання або інвалідність немає.

Всі діти, які перебувають у виховній колонії, отримують загальну середню освіту.

Так, у 2015-2016 навчальному році 13 вихованців брали участь у зовнішньому незалежному оцінюванні, але лише двоє з них отримали достатню кількість балів для вступу до вищих навчальних закладів.

Водночас вихованці колонії мають можливість отримати професійну освіту. Зокрема на території колонії функціонує Ковельське професійно-технічне училище, яке відповідно до ліцензії здійснює підготовку за такими спеціальностями:

- слюсар з механоскладальних робіт;
- свердлувальник;
- штукатур;
- маляр;
- токар;
- фрезерувальник;
- взуттьовик з ремонту взуття.

Після завершення навчання, учням, які виконали вимоги державної кваліфікаційної атестації, після завершення навчання присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень "кваліфікований робітник" з набутої професії відповідного розряду, класу, категорії та видається документ про професійно-технічну освіту встановленого зразка.

Наразі в училищі навчається 44 учні.

У процесі професійно-технічної підготовки учні училища можуть виготовляти продукцію, товари широкого вжитку, що реалізуються в установленому порядку.

Вихованці, які отримали відповідну кваліфікацію мають можливість працевлаштуватися в колонії та отримувати заробітну плату.

Під час моніторингу було з'ясовано, що приміщення училища потребують ремонту.

Проте коштів, які виділено (278 тис. грн.), вистачить лише на ремонт покрівлі.

Наразі в училищі проводяться ремонтні роботи силами працівників.

Під час спілкування з дітьми було з'ясовано, що вони *не в повній мірі володіють інформацією щодо процедури подачі скарги*. Так, більшість дітей не знає, до яких органів влади вони мають право звернутися у разі порушення їх прав у виховній колонії, або у разі необхідності допомогти їм в оформленні (призначенні) аліментів, пенсії тощо.

Водночас під час спілкування з дітьми скарг на утримання не поступало.

У той же час, до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини надійшло звернення неповнолітнього вихованця цієї колонії, в якому він скаржився на катування, жорстоке, нелюдське та таке, що принижує гідність поводження.

Перевірити зазначені факти було неможливо, оскільки заявник вибув на госпіталізацію до міжобласної лікарні для засуджених в Запорізькій області. У зв'язку з цим дано доручення *Регіональному координатору взаємодії з громадськістю у Волинській області здійснити моніторинг з метою повного та об'єктивного вивчення обставин*.

Варто зазначити, що під час попереднього візиту працівників Секретаріату Уповноваженого з прав людини до цієї виховної колонії керівництву установи було вказано на неприпустимість розміщення на ліжках дітей написів, які можуть принижувати дитину, а також порушувати її право на гідне ставлення.

Натомість *на деяких ліжках, як і в попередні рази, були таблички з написами "схильний до членушкодження"*. З огляду на зазначене, керівництву колонії повторно наголошено на неприпустимості таких дій по відношенню до вихованців закладу та зазначено, що інформація про осіб, які вчиняли раніше членушкодження, повинна міститися у компетентних працівників закладу та не може оприлюднюватися перед іншими вихованцями.

За інформацією працівників колонії, діти мають можливість спілкуватися з рідними. Для цього щоденно відведений час і в наявності є мобільні телефони різних операторів. Проте мобільні телефони знаходяться у вихователя і розмовляти неповнолітні можуть лише в його присутності.

Адміністрація колонії це пояснює необхідністю забезпечення контролю за засудженими.

Під час спілкування діти зазначили, що мають можливість щоденно дзвонити рідним, без будь-яких обмежень.

В установі двічі на рік організовуються збори для батьків. Останні збори проводились в березні 2016 року. Але враховуючи економічне становище сімей, а також те, що більшість з них є таким, що перебувають в складних життєвих

обставинах, відвідує батьківські збори дуже незначна кількість батьків. Зокрема, в березні ц.р. батьки приїхали тільки до двох дітей.

За словами вихованців колонії, працівники служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді регулярно відвідують їх та надають відповідні психологічні, юридичні та інформаційні послуги.

Водночас, з огляду на те, що *наразі в центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді працює одна людина*, можливість в повному обсязі надавати такі послуги є вкрай обмеженою.

Слід зазначити, що адміністрація колонії вживає заходів щодо соціального захисту дітей.

Зокрема, направляються листи до служб у справах дітей за місцем первинного обліку дітей, які мають статус дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з метою отримання необхідних документів:

- рішень про надання статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування;
- обліково-статистичної картки дитини;
- рішень про призначення (або отримання) пенсії, аліментів;
- даних про осіб, які призначені опікунами дитини;
- документи про наявність/відсутність майна у дитини;
- документи про постановку/перебування дитини на квартирному обліку.

Проте *назвати кількість дітей, які отримують аліменти або пенсію, працівники у станови не змогли*.

Крім того, із документів, які зберігаються в особових справах дітей, вбачається, що *не аналізується наявна інформація щодо конкретної дитини. Запити направляються формально*. Як приклад, в особовій справі дитини є обліково-статистична картка дитини, в якій зазначається, що інформація про батька дитини записана відповідно до частини першої статті 135 Сімейного кодексу України (зі слів матері). Проте, в декілька пенсійних фондів направлено запити щодо нарахування пенсії батьку дитини.

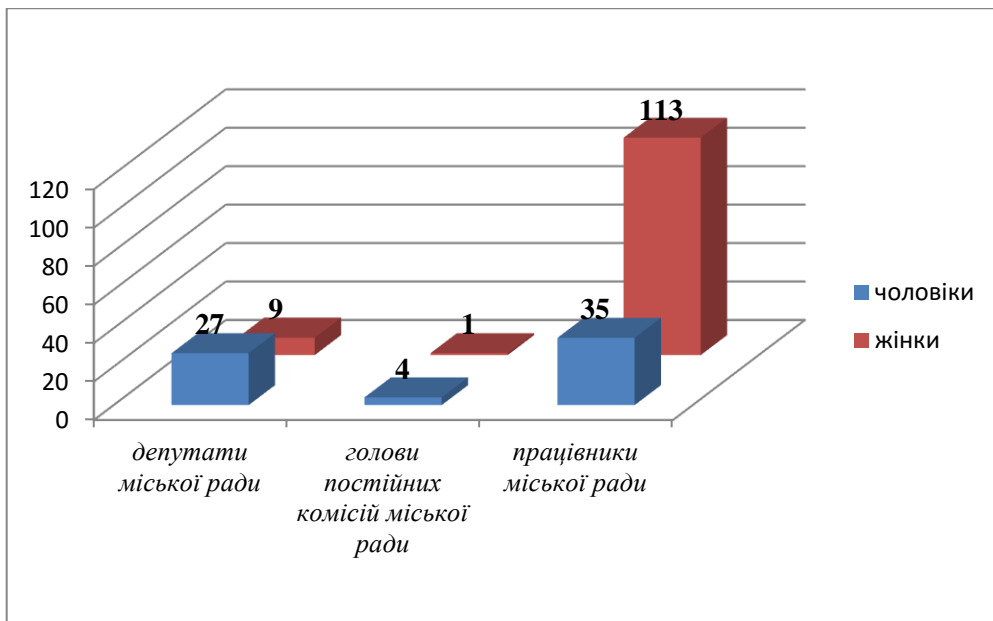
У той же час, ця дитина відповідно до рішення суду має право на отримання аліментів на своє утримання від матері. Однак, *жодного запиту до державної виконавчої служби не зроблено*.

З огляду на вказане зазначаємо, що *доцільно було б провести для працівників виховної колонії, які відповідно до посадових обов'язків зобов'язані вживати заходів щодо соціального захисту дітей, навчання з метою підвищення їх фаховості у цій сфері*.

Забезпечення принципу недискримінації та гендерної рівності

Інформація за індикаторами моніторингу.

1. Співвідношення чоловіків та жінок в органах місцевого самоврядування:

При цьому посаду міського голови і секретаря міського голови обіймають чоловіки.

Вказане свідчить, що жінки недостатньо представлені серед депутатського корпусу та керівного складу органу місцевого самоврядування м. Ковеля. Водночас жінки, у значній кількості (майже у 3, 5 рази) домінують серед працівників міської ради.

2. Доступність осіб з інвалідністю до об'єктів інфраструктури

У рамках моніторингу вказаного індикатора було проінспектовано Управління праці та соціального захисту населення виконавчого комітету Ковельської міської ради. Встановлено, що Управління є доступним для маломобільних груп населення, зокрема саме приміщення обладнане зручним пандусом. Крім того, написи на табличках двох кабінетів – відділу Інформатора-координатора та відділу, який безпосередньо займається питаннями соціального захисту людей з інвалідністю на першому поверсі, продубльовані шрифтом Брайля. Також, вказаним шрифтом продубльовано напис на кабінеті приймальні керівника Управління, який розміщений на другому поверсі.

Водночас, приміщення Управління двоповерхове і ліфтом не обладнане. Але за словами працівників, за необхідності інформатор-координатор сповіщає належного спеціаліста, який проводить прийом і надає консультації особам з обмеженою мобільністю на першому поверсі. Крім того, приміщення Управління також обладнане окремим туалетом для осіб, які переміщуються на візках.

Під час перевірки Управління освіти виконавчого комітету Ковельської міської ради виявлено, що приміщення розміщене на другому поверсі та ліфтом не обладнане. А відтак, є недоступним для осіб з інвалідністю.

Одночасно було проінспектовано Ковельську школу-гімназію № 5, розташовану в самому центрі міста по вул. Незалежності, яка будучи багатоповерховою будівлею, ліфтом не обладнана. При цьому на перший

поверх від входу ведуть сходи, які не обладнані пандусом, який би дозволив піднятися у приміщення школи особі на візку. Отже, вказаний заклад залишається недоступним для маломобільних груп населення. Не обладнаною пандусом чи ліфтом також залишається школа № 3.

Загалом у місті *лише три загальноосвітніх школи обладнані пандусами*, одна з них – школа № 8 пристосована до потреб дітей з інвалідністю.

Приміщення відділень Ковельської центральної районної лікарні в переважній більшості обладнані пандусами, але в окремих відділеннях, які налічують декілька поверхів, відсутні ліфти, однак за словами персоналу, особи з обмеженою мобільністю розміщуються в палатах на першому поверсі.

Ковельська дитяча поліклініка є одноповерховим приміщенням зі зручно обладнаним пандусом. Але не зовсім зручним є переїзд з центрального входу до коридору, де розміщені кабінети прийому лікарів, однак за словами виконуючого обов'язки завідуючого, в майбутньому заплановано здійснити ремонт підлоги, відповідно даний дефект буде усунуто.

Крім того, зручним пандусом обладнано також міську стоматологічну поліклініку міста Ковеля, але при цьому вхідні двері відкриваються назовні, що утруднює для особи, яка переміщається на візку в'їзд в приміщення.

Слід також зазначити, що на чотирьох світлофорах в центральній частині міста встановлені звукові пристрої. Разом з тим, така їх кількість є явно недостатньою.

Крім того, на вулицях біля переходів бордюри прилаштовані для можливості зручного переміщення мало мобільними групами населення.

3. Робота комітету доступності.

Комітет доступності було утворено рішенням виконавчого комітету Ковельської міської ради від 14.12.2006 № 512. До складу входять заступники міського голови, керівники структурних підрозділів міської ради, представники громадських організацій осіб з інвалідністю та особа з інвалідністю.

Засідання Комітету відбуваються в міру необхідності вирішення питань, що стосуються забезпечення доступності осіб з інвалідністю до об'єктів фізичного оточення та, які порушені у зверненнях громадських організацій або осіб з інвалідністю.

У 2015 Комітет збирався 2 рази на рік, 2016 – 1 раз в першому півріччі. Втім, такі засідання Комітету мають відбуватися частіше, оскільки існуючий графік роботи не дає змоги оперативно вирішувати зазначені питання.

На засіданнях Комітету заслуховуються звіти про виконання плану заходів стосовно створення сприятливих умов життєдіяльності особам з інвалідністю, який щороку затверджується виконавчим комітетом Ковельської міської ради. Також заслуховуються звіти про стан виконання завдань поставлених на попередніх засіданнях Комітету.

Разом з тим, *оцінка ефективності роботи Комітету не здійснюється.*

Упродовж 2015-2016 року виїзні засідання Комітету не проводились.

4. Ромські поселення та інші компактні місця проживання представників етнічних меншин

Згідно відомостей, отриманих у результаті моніторингу, робота щодо інтеграції ромської національної меншини не здійснюється. Це обумовлюється відсутністю проживання на території міста та району ромських поселень, а наявні представники ромської національної меншини є повністю асимільовані у Ковельську територіальну громаду.

Статистика надання соціальних послуг чи безоплатної правової допомоги, окремо щодо будь-якої національної меншини, в тому числі й щодо ромського населення не ведеться.

Також облік кількості ромів або представників інших етнічних, національних меншин, які проживають на території міста не здійснюється.

Звіт про виконання Плану заходів на виконання Стратегії по захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини не готується.

Упродовж року інформаційно-роз'яснювальна робота або будь-які інші заходи щодо залучення ромів до політичного життя не проводилися.

5. Проблеми використання релігійними спільнотами землі та культових споруд.

За отриманою в результаті здійсненого моніторингу інформацією, до відділу земельних ресурсів виконавчого комітету Ковельської міської ради протягом 2015 та шести місяців 2016 року надійшло 7 заяв від релігійних громад, які стосувалися земельних питань. З них 6 – задоволено, 1 – перебуває на розгляді.

Відмов у виділенні релігійним громадам земельних ділянок за вказаний період виявлено не було. Скарг на дискримінацію за релігійною ознакою, які б подавалися до виконавчого комітету міської ради виявлено не було.

Стосовно виділення в оренду приміщень протягом вказаного періоду релігійні організації до міської ради не зверталися.

Інформації про випадки конфліктів між релігійними організаціями на території Ковельської міської ради протягом 2015 та 6 місяців 2016 років виявлено не було.

6. Проблемні питання дискримінації вразливих груп.

З метою виявлення скарг стосовно дискримінації за різними ознаками було відвідано загальний відділ виконавчого комітету Ковельської міської ради. За результатами перевірки з'ясовано, що під час класифікації звернень, у загальному зазначається суть питання з яким звернулася особа. *Окремого обліку звернень стосовно дискримінації, не ведеться.* Звернень, які б стосувалися порушень прав осіб, які обумовлювалися наявністю в особи певної захищеної ознаки, під час моніторингу, виявлено не було.

Не надходили звернення і до Територіального центру соціального обслуговування, які б стосувалися дискримінації осіб під час надання соціальних послуг. Крім того вказаний центр було перевірено на предмет

доступності. За результати перевірки встановлено, що адміністративна будівля центру є доступною для маломобільних груп населення, зокрема центр облаштований кнопкою виклику персоналу.

Слід також вказати, що *будь-які дослідження або інформаційні заходи, спрямовані на проведення роз'яснювальної роботи щодо випадків дискримінації, не здійснюється.*

7. Наслідки розголосу та стигматизації людей, що живуть з ВІЛ.

Інформації, яка б свідчила про випадки розголошення медичними працівниками або посадовими особами органів місцевого самоврядування про наявність у особи ВІЛ-статусу за результатами перевірки Управління праці та соціального захисту населення та відділу охорони здоров'я виконавчого комітету Ковельської міської ради, встановлено не було.

8. Забезпечення надання послуг жінкам, чоловікам, які постраждали від насильства в сім'ї.

У рамках моніторингу стану роботи щодо запобігання насильству в сім'ї з боку органів місцевого самоврядування в м. Ковелі було відвідано Ковельський міський центр соціальних служб для сім'ї дітей та молоді. За результатами було встановлено, *що у Центрі працює лише одна особа, яка одночасно є керівником, що унеможлиблює в повній мірі виконання тих завдань, які покладені на Центр щодо забезпечення надання послуг особам, які постраждали від насильства в сім'ї.*

Було встановлено, що за період з 2015 по липень 2016 року у Центрі не було обліковано жодного випадку домашнього насильства в сім'ї, останні випадки насильства були зареєстровані в 2014 році. Водночас, *за отриманою в ході моніторингу інформацією, Центр найчастіше займався тими заявами, що надійшли від правоохоронних органів. Останні випадки насильства були зареєстровані в 2014 році. При цьому випадки насильства за видами не розподілялися.*

Разом з тим, протягом 2015-2016 року до Центру зверталися особи з питаннями, що стосувалися насильства в сім'ї. Водночас заявники не бажали офіційно повідомляти про вказані випадки та здебільшого хотіли отримати певні консультації. Крім того, такі постраждалі особи не хотіли щоб до осіб, які чинять насильство в сім'ї застосовувалися офіційні заходи впливу.

Протягом 2015-2016 років Ковельським міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді *не здійснювався соціальний супровід сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах (з причин насильства в сім'ї).*

Крім того, за вказаний період, жодна особа, яка постраждала від насильства в сім'ї не була направлена до Волинського центру соціально-психологічної допомоги.

За результатами моніторингу роботи відділу у справах сім'ї та молоді Ковельської міської ради було встановлено, що звернень, які б стосувалися випадків насильства в сім'ї протягом 2015 та першого півріччя 2016 року до вказаного структурного підрозділу не надходило. Крім того, *у відділі працює*

лише одна особа, яка одночасно є його керівником, що не сприяє ефективній роботі відділу щодо запобігання та протидії насильству в сім'ї.

Як підсумок, відзначаємо, що за окремими індикаторами напряму "Дотримання прав дитини, недискримінації та гендерної рівності" (гендерна рівність, комітет доступності, права нацменшин, недискримінація вразливих груп, насильство у сім'ї) активної роботи у напряму запобігання порушенням права не ведеться, така робота підмінюється реагуванням на порушення без належного пояснення змісту цих прав територіальній громаді та активного суспільного обговорення.

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ "ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ"

Під час моніторингового візиту було перевірено та проаналізовано стан дотримання законодавства про захист персональних даних в сферах соціального захисту населення, охорони здоров'я, освіти, а також під час ведення військового обліку, обліку призовників, мобілізованих, військових і членів їх сімей, родин загиблих військовим комісаріатом м. Ковель.

Зокрема було досліджено такі об'єкти як:

соціальна сфера —

- Управління соціального захисту населення виконавчого комітету Ковельської міської ради

- Служба у справах дітей виконавчого комітету Ковельської міської ради

медична сфера —

- Ковельська центральна районна лікарня

- Дитяча поліклініка центральної районної лікарні Ковельського МТМО

освітня сфера —

- Ковельська міська гімназія

- Спеціалізована школа I-III ст. №3 ім. Лесі Українки

Слід відмітити, що працівниками Ковельського об'єднаного міського військового комісаріату, зокрема, ТВО військового комісара Ковельського ОМВК Прищенок В.А., монітора до здійснення моніторингового візиту допущено не було.

В ході моніторингового візиту було отримано та проаналізовано наступні документи:

- положення, що регламентують діяльність суб'єктів візиту;

- внутрішня документація суб'єктів візиту, яка регламентує процес обробки та захисту персональних даних;

- вхідна-вихідна кореспонденція щодо поширення відомостей про суб'єктів персональних даних;

- інші документи, необхідність в яких виникла під час проведення моніторингового візиту. Також були оглянуті робочі місця, автоматизовані робочі місця (АРМ) та приміщення де безпосередньо здійснюється обробка, в тому числі зберігання, персональних даних.

Інформація за індикаторами моніторингу.

1. Доступність інформації про порядок обробки і захисту персональних даних (дотримання принципу відкритості та прозорості обробки персональних даних):

- у всіх суб'єктів моніторингового візиту *відсутні інформаційні дошки з оголошенням або наданням окремого повідомлення щодо прав і обов'язків суб'єктів персональних даних*, щодо порядку та вимог обробки персональних даних, їх захисту тощо;

- у 2 суб'єктів моніторингового візиту наявне окреме оголошення щодо проведення відео фіксації у приміщенні, інші суб'єкти візиту відео фіксацію не здійснюють.

2. Рівень обізнаності посадових та службових осіб установи/організації/закладу з нормами законодавства у сфері захисту персональних даних:

- в більшості випадків *рівень обізнаності* працівників суб'єктів моніторингових візитів з вимогами законодавства про захист персональних даних, а також з ймовірними ризиками у зв'язку з недодержанням його вимог, серед працівників структурних підрозділів вищезгаданих суб'єктів моніторингу *є досить низьким*;

- існує *потреба у підвищенні рівня знань у сфері захисту персональних даних*, у проведенні інформаційно-просвітницької роботи шляхом здійснення регулярних навчань співробітників, їх ознайомлення з порядком обробки персональних даних, проведення тренінгів, семінарів, круглих столів, конференцій, тощо щодо прав і обов'язків розпорядників інформації під час обробки персональних даних.

3. Процедури обробки персональних даних:

- внутрішня документація, яка регламентує процес обробки та захисту персональних даних у трьох суб'єктів моніторингового візиту *відсутня*, в 2 - *застаріла та не відповідає чинному законодавству* про захист персональних даних, лише в одного суб'єкта документація повністю відповідає вимогам чинного законодавства про захист персональних даних;

- у більшості суб'єктів моніторингового візиту визначена відповідальна особа за організацію роботи, пов'язаної із обробкою і захистом персональних даних, проте у 2 суб'єктів *така особа відсутня*;

- в більшості випадків суб'єкти моніторингових візитів, які здійснюють обробку персональних даних, що становить особливий ризик для прав і свобод людини і громадянина (зокрема, медичні дані, національне походження, біометричні дані, відомості про притягнення до адміністративної відповідальності тощо), всупереч вимогам статей 9, 24 Закону України "Про захист персональних даних", як розпорядники персональних даних, *не повідомили Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про здійснення ними такої обробки, та не повідомили про відповідальну особу, що організовує роботу, пов'язану із захистом персональних даних*.

4. Щодо рівня захисту персональних даних від незаконного доступу до них та їх втрати:

- рівень захисту персональних даних, який зумовлений неправильною оцінкою ймовірних загроз і ризиків, є недостатнім та може призвести до несанкціонованого доступу третіх осіб до персональних даних суб'єктів персональних даних.

5. Щодо випадків незаконного поширення персональних даних:

- в ході моніторингового візиту встановлено факт безпідставної видачі медичної карти дитини сторонній особі;

- в процесі огляду вхідної–вихідної кореспонденції порушень законодавства про захист персональних даних при наданні відповідей на запити не виявлено.

В ході моніторингових візитів здійснювалася фото фіксація окремих документів та фактів, наведених у звіті.

За результатами моніторингу тематичного напрямку "Захист персональних даних" працівникам, у присутності яких було здійснено візит кожного суб'єкту, було надано змістовні роз'яснення законодавства щодо захисту персональних даних у цих сферах.

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ "ЗАХИСТ ПРАВ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ (ВПО)"

У ході моніторингового візиту були відвідані наступні установи:

- Ковельська міська рада та виконавчий комітет (зокрема, відділ з питань цивільного захисту та екологічної безпеки; відділ обліку, розподілу та приватизації житла; відділ земельних ресурсів; управління освіти; відділ охорони здоров'я);
- Ковельська районна державна адміністрація;
- Управління соціального захисту населення виконавчого комітету Ковельської міської ради;
- Управління праці та соціального захисту населення Ковельської районної державної адміністрації;
- Центр надання адміністративних послуг виконавчого комітету Ковельської міської ради;
- Ковельський міськрайонний центр зайнятості;
- Міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
- Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг);
- Ковельський районний центр первинної медико-санітарної допомоги;
- Управління Пенсійного фонду України в місті Ковелі та в Ковельському районі.

Було ознайомлено з роботою Ковельського міського штабу з питань, пов'язаних із соціальним забезпеченням громадян, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції.

Інформація за індикаторами моніторингу.

Згідно з інформацією, наданою управлінням соціального захисту населення виконкому Ковельської міської ради, у місті зареєстровано 433 внутрішньо переміщені особи. З них 40 осіб отримують щомісячну адресну грошову допомогу.

В управлінні на обліку перебуває 130 внутрішньо переміщених осіб, 26 з яких отримують адресну грошову допомогу.

Загальна динаміка прибуття внутрішньо переміщених осіб до міста та району є низькою (зокрема, з початку 2016 року в управлінні на облік взято 5 ВПО), що пояснюється значною віддаленістю регіону від тимчасово окупованої території та району проведення АТО.

11.07.2014 розпорядженням Ковельського міського голови було створено штаб з питань, пов'язаних із соціальним забезпеченням громадян, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції, та затверджено план заходів, пов'язаних із соціальним забезпеченням громадян, які переміщуються з тимчасово

окупованої території та районів проведення антитерористичної операції (далі – штаб).

29.08.2014 розпорядженням Ковельського міського голови також було створено та організовано роботу тимчасово діючої мобільної моніторингової групи, завданням якої є виявлення та збір інформації щодо потреб не зареєстрованих на території міста ВПО, а також моніторинг потреб цієї категорії громадян.

Важливе значення мала робота штабу із забезпечення проставлення відміток про реєстрацію місця проживання на довідках ВПО на період до приведення підзаконних актів у відповідність Закону України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб”. Зокрема, згідно протоколу № 5 засідання штабу від 23.04.2016 посадовій особі управління праці та соціального захисту населення було дозволено продовжувати дію довідок внутрішньо переміщених осіб, а окремим рішенням міського голови Центру надання адміністративних послуг рекомендовано здійснювати реєстрацію місця перебування внутрішньо переміщених осіб.

Станом на 19.07.2016 Центром надання адміністративних послуг адміністративна послуга “Реєстрація місця перебування” надавалась ВПО 109 разів.

У зв’язку з проставленням відміток про реєстрацію місця перебування у довідках ВПО органом місцевого самоврядування в м. Ковелі не виникало ситуацій призупинення здійснення соціальних і пенсійних виплат, а також щомісячної адресної грошової допомоги.

За інформацією управління Пенсійного фонду України у м. Ковелі та Ковельському районі на обліку в управлінні перебуває 69 пенсіонерів з числа ВПО, яким на момент візиту АТ “Ощадбанк” здійснювало виготовлення платіжних карток.

Рішеннями виконавчого комітету міської ради та районної держадміністрації створені комісії з питань призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам, до складу яких включено начальника відділу управління Пенсійного фонду України у м. Ковелі та Ковельському районі.

У Територіальному центрі соціального обслуговування (надання соціальних послуг) повідомлено, що двом особам з числа ВПО надано разову грошову допомогу за рахунок місцевого бюджету м. Ковеля.

Крім того, в стаціонарі територіального центру на повному державному забезпеченні (утримується 75% пенсії) проживає особа пенсійного віку, яка переселилась з м. Алчевська Луганської області. Обстеження приміщень стаціонару та особисте спілкування з пенсіонером засвідчило відсутність скарг на умови проживання.

У Ковельському міськрайонному центрі зайнятості надано інформацію, що за наданням послуг з працевлаштування звернулись 96 внутрішньо переміщених осіб, з яких 74 особам надано статус безробітного, 63 призначена

виплата допомоги по безробіттю. За направленням центру зайнятості працевлаштовані 33 ВПО, з них 2 внутрішньо переміщені особи за програмою відшкодування роботодавцю витрат на заробітну плату. Безробітні з числа внутрішньо переміщених осіб переважно працевлаштовуються в сферах медицини, освіти та залізничного транспорту.

12 сімей з 25 дітьми з числа ВПО перебувають на обліку в Міському центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, з них 2 родини зі складними життєвими умовами (7 дітей). Центром укладено угоди про співпрацю з низкою громадських об'єднань: релігійною громадою "Ковчег спасіння", релігійною громадою адвентистів сьомого дня, Товариством Червоного Хреста, релігійною громадою "Смірно", які, зокрема, надають гуманітарну допомогу внутрішньо переміщеним особам. При цьому, як пояснила спеціаліст, центр є певним посередником, який здійснює комунікацію між надавачами та отримувачами допомоги, підбираючи найбільш уразливі категорії громадян за власною ініціативою або за пропозиціями надавачів.

Протягом 2016 року проводилось кілька культурно-просвітницьких заходів, у яких приймали участь родини переселенців.

Під час спілкування з представниками органів місцевого самоврядування м. Ковеля та місцевими органами державної влади останніми підкреслено, що через незначну кількість ВПО, що перебувають в місті, рівень їх інтеграції в приймаючу громаду доволі високий. Конфліктних ситуацій, за твердженням місцевої влади, не виникало. Натомість, відсутня самоорганізація внутрішніх переселенців в місті, не зареєстровано громадських ініціатив чи організацій внутрішньо переміщених осіб.

Місцевим штабом навесні 2016 року затверджено план заходів з виконання Комплексної державної програми щодо підтримки, соціальної адаптації та реінтеграції громадян України, які переселилися з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції та інші регіони України, до 2017 року. Однак, показники стану виконання плану заходів на сьогодні відсутні.

Вирішення питання розміщення ВПО здійснюється шляхом обміну інформацією про наявні житлові приміщення між владою міста та району. Зокрема, з огляду на відсутність в м. Ковелі фонду соціального або тимчасового житла, внутрішньо переміщеним особам, які потребували житла, пропонувались варіанти тимчасового розміщення в сільських населених пунктах Ковельського району, які подавалися до районної державної адміністрації відповідними сільськими радами.

За інформацією відділу земельних ресурсів Ковельської міської ради клопотань про виділення земельних ділянок від внутрішньо переміщених осіб не надходило. Принагідно зазначено, що в 2014 році рішенням міської ради було встановлено мораторій на виділення громадянам земельних ділянок, за виключенням учасників антитерористичної операції. Згодом зазначене рішення було скасовано в суді.

Ковельський районний центр первинної медико-санітарної допомоги поінформував, що медичне обслуговування надавалось 54 внутрішньо переміщеним особам. На диспансерному обліку з них перебуває 17 чоловік, 3 особи з інвалідністю, ще 3 особи безкоштовно забезпечуються інсуліном.

48 дітей з числа внутрішньо переміщених осіб були влаштовані в дошкільні та шкільні навчальні заклади. За твердженням управління освіти виконкому єдиною проблемою, з якою стикались родини ВПО, була неможливість влаштування дітей у територіально найближчий навчальний заклад, однак всі діти розміщені в межах міста. Додатково зазначено, що для дітей з числа ВПО було запроваджено пільгове харчування в школах міста Ковеля.

Як уже зазначалось, помітні громадські ініціативи чи рухи внутрішньо переміщених осіб у місті чи районі відсутні. З огляду на зазначене неможливо об'єктивно встановити факти дискримінації в рішеннях місцевої влади. Згідно підсумків аналізу актів міської ради та міського голови дискримінаційних ознак щодо внутрішньо переміщених осіб не виявлено.

Під час візиту у співробітників відвіданих органів виникло кілька проблемних аспектів за цим напрямом прав людини.

По-перше, труднощі в роботі органів соціального захисту викликає неузгодженість нормативно-правових актів, що визначають перелік адміністративно-територіальних одиниць, з яких може здійснюватись внутрішнє переміщення. Зокрема, *органами, що здійснюють контроль за цільовим використанням коштів державного бюджету, ставиться під сумнів законність взяття або продовження перебування на обліку ВПО мешканців підконтрольних населених пунктів або населених пунктів, розташованих на лінії зіткнення.*

Друге питання стосувалось доцільності отримання грошової допомоги пенсіонером, який проживає в стаціонарі територіального центру. Працівники пояснюють це тим, що грошова допомога є адресною та надається внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг. Натомість, мешканці стаціонару перебувають на повному державному утриманні, залишаючи собі 25% пенсії.

Моніторинговий візит до м. Ковеля показав, що в цілому права внутрішньо переміщених осіб у сферах соціального захисту, пенсійного забезпечення, працевлаштування, забезпечення житлом, медицини та освіти органами місцевої влади та органами місцевого самоврядування забезпечуються на належному рівні. Значних порушень з дотриманням прав внутрішньо переміщених осіб не виявлено, що пов'язано з достатньо незначною кількістю їх перебування в місті та районі.

Серед рекомендацій та зауважень за напрямом "Захист прав внутрішньо переміщених осіб" відмічено:

1. Необхідність чіткого дотримання процедури призначення або продовження виплати щомісячної адресної грошової допомоги, передбаченої постановою Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 505.

2. Неухильне виконання норм законодавства при забезпеченні прав внутрішньо переміщених осіб на взяття на облік та призначенні щомісячної адресної допомоги (Закон України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” в редакції від 21.02.2016, постанови Кабінету Міністрів України “Про облік внутрішньо переміщених осіб”, “Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг” від 01.10.2014 № 505 і № 509).

3. Створення фонду тимчасового або соціального житла.

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ "ЗАХИСТ ПРАВ МОБІЛІЗОВАНИХ, ВІЙСЬКОВИХ І ЧЛЕНІВ ЇХ СІМЕЙ"

Під час моніторингового візиту було перевірено та проаналізовано діяльність органів місцевого самоврядування, а також місцевого військового управління в сферах дотримання соціально-економічних прав учасників бойових дій, які проживають в м. Ковель; захисту прав мобілізованих, військовослужбовців і членів їх сімей, родин загиблих.

Зокрема, було досліджено такі об'єкти:

- Ковельська міська рада;
- Управління соціального захисту населення виконавчого комітету Ковельської міської ради;
- Ковельська центральна районна лікарня;

Слід відзначити, що працівниками Ковельського об'єднаного міського військового комісаріату, зокрема, ТВО військового комісара Ковельського ОМВК Прищенком В.А., монітора до здійснення моніторингового візиту допущено не було (пояснення отримано у письмовому вигляді).

В ході моніторингового візиту здійснювалася фотофіксація окремих документів та фактів, наведених у звіті.

Інформація за індикаторами моніторингу.

1. Виплата середньої заробітної плати під час служби та збереження робочого місця на час служби.

Відповідно до зведеного звіту про фактичні витрати на виплату компенсацій середнього заробітку працівникам, призваним на строкову військову службу, військову службу за призовом під час мобілізації, який було надано головним бухгалтером Управління соціального захисту населення виконавчого комітету Ковельської міської ради, у 2014 році 92 працівникам нарахована середня заробітна плата у розмірі 1898547,09 грн. Станом на 2015

рік ця сума склала 4660852,94 грн. Заборгованостей за вказаними виплатами не встановлено. У подальшому, виплата вказаної компенсації покладено виключно на установи та організації, де працюють призвані на військову службу.

2. Реалізація питань надання землі та житла.

За інформацією заступника міського голови Гетьмана М.О., станом на 18.07.2016 учасникам антитерористичної операції було надано 298 дозволів на складання проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок для будівництва та обслуговування житлового будинку господарських будівель і споруд.

В реєстрі на отримання земельних ділянок для будівництва та обслуговування житлового будинку господарських будівель і споруд перебуває 316 учасників антитерористичної операції, відповідно до поданих заяв.

Крім того, заступник міського голови повідомив, що з метою забезпечення земельними ділянками всіх учасників антитерористичної операції, призваних Ковельським ОМВК з початку 2014 року, Ковельською міськрадою прийнято ряд рішень щодо виготовлення необхідної містобудівної та землевпорядної документації. Однак для досягнення вищезазначеної мети необхідно внести зміни до генерального плану м. Ковеля. На даний час проект змін до генерального плану знаходиться на експертизі в м. Києві і після її проходження буде поданий на сесію міської ради для затвердження.

Щодо забезпечення учасників бойових дій (АТО) житлом, заступник міського голови Гетьмана М.О. поінформував, що наразі квартири отримали 4 особи. У черзі на постійне житло перебувають ще 33 особи.

2. Професійна підготовка та забезпечення робочими місцями. Станом на 13.07.2016 з 250 демобілізованих військовослужбовців: 26 осіб пройшли навчання, 18 осіб отримали одноразову виплату для організації власної справи, 57 осіб працевлаштовані. На вказані цілі залучено 131,8 тис. грн. Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

3. Санаторно-курортне лікування та реабілітація.

За інформацією Управління соціального захисту населення виконавчого комітету Ковельської міської ради, станом на 01.07.2016 за бюджетною програмою КПКВ 2505150 було розподілено 5 путівок учасникам бойових дій в зоні проведенні антитерористичної операції.

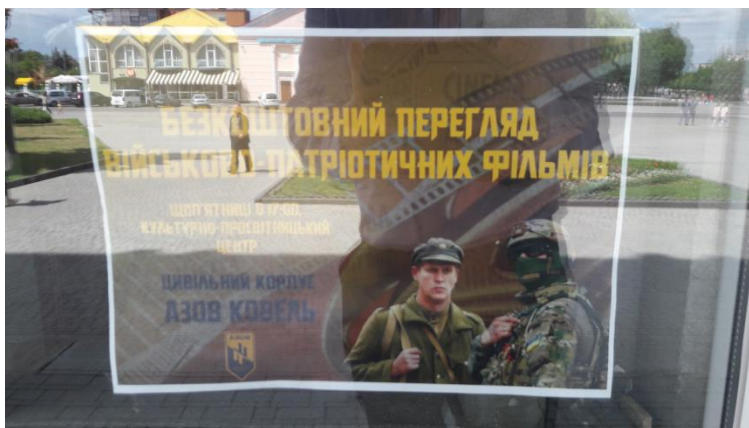

За період з 01.08.2015 по 01.05.2016 було направлено 21 особу з числа учасників бойових дій, інвалідів війни, інвалідів із захворюванням нервової системи до санаторно-курортних закладів.

Наразі наявна потреба в санаторно-курортному лікуванні 117 учасників антитерористичної операції. Така велика черга, зі слів, заступника начальника Управління зумовлена небажанням осіб користуватися наявними путівками на санаторно-курортне лікування.

4. Співпраця з місцевою владою громадських об'єднань учасників бойових дій та організацій, що працюють на захист їх інтересів.

За інформацією керівника відділу з питань взаємодії з громадськими організаціями Ковельської міської ради, у сферах соціального захисту учасників бойових дій, інвалідів війни, а також патріотичного виховання здійснюється постійна співпраця, як з окремими громадянами, так із громадськими об'єднаннями, детальний перелік яких наведено на веб-сайті міської ради. За допомоги міської ради цим організаціям надаються приміщення для здійснення своєї діяльності, за ініціативи таких організацій проводяться відповідні заходи та реалізуються спільні проекти.

5. Безкоштовний проїзд учасників бойових дій та членів родин загиблих.

На виконання Програми соціального захисту окремих категорій мешканців міста Ковеля на 2016 із змінами, внесеними Рішенням Ковельської міської ради Волинської області від 31.03.2016 № 8/54, фізичним та юридичним особам, які здійснюють пільгові перевезення окремих категорій громадян (у тому числі учасників бойових дій), на підставі поданих ними розрахунків, в тому числі на погашення заборгованості, яка склалася на 01.01.2016 виділено 975,0 тис. грн.

Таким чином, Ковельська міська рада забезпечила безоплатне перевезення пільгових категорій громадян у повному обсязі за кошти власного бюджету.

6. Наявність та ефективність місцевих програм соціальної підтримки мобілізованих, військових та їх сімей.

- Програма соціального захисту окремих категорій мешканців міста Ковеля на 2016 рік;

- Програма підтримки демобілізованих учасників антитерористичної операції та членів їх сімей на 2016 рік;

- Програма фінансування заходів мобілізаційної підготовки і мобілізації на території міста та приписки і призову юнаків на строкову службу на 2016 рік;

- Міська програма медикаментозного забезпечення інвалідів війни та інших категорій, що мають право на безоплатне та пільгове отримання медикаментів у разі амбулаторного лікування на 2016 рік.

7. Виплата матеріальної допомоги.

На виконання Рішення Ковельської міської ради Волинської області від 23.06.2016 № 11/35 затверджено Порядок надання разової матеріальної допомоги особам, які прийняті на військову службу за контрактом в Збройні Сили України. Таким чином, на підставі заключного контракту громадянина зі ЗСУ йому надається 5000 грн.

На виконання Розпорядження Ковельського міського голови від 13.01.2016 № 2-р Про виділення коштів з місцевого бюджету сім'ям загиблих в зоні антитерористичної операції проводиться щомісячні виплати у 2016 році батькам, вдовам, які не вийшли заміж вдруге, загиблих в зоні антитерористичної операції, в розмірі 200 гривень кожній сім'ї.

8. Доступ до пільгових медичних послуг.

За інформацією головного бухгалтера Ковельської центральної районної лікарні, у 2016 році окрім коштів передбачених Міською програмою медикаментозного забезпечення інвалідів війни та інших категорій, що мають право на безоплатне та пільгове отримання медикаментів у разі

амбулаторного лікування на 2016 рік, Ковельською міською радою було надано 118 тис. грн. на медичне забезпечення пільгових категорій громадян, зокрема учасників бойових дій у зоні проведення антитерористичної операції.

За результатами моніторингу цього тематичного напрямку, працівникам, у присутності яких було здійснено візит, за необхідності надавались відповідні змістовні роз'яснення вимог законодавства.

Цей звіт підготовлено в рамках:

Проекту «[Права людини в дії](#)», який впроваджується Українською Гельсінською спілкою з прав людини, завдяки щедрій підтримці американського народу, наданої через [Агентство США з міжнародного розвитку \(USAID\)](#). Погляди та інтерпретації, представлені у цій публікації, не обов'язково відображають погляди USAID або Уряду США.

Американський народ, через USAID, надає економічну та гуманітарну допомогу по всьому світу понад 50 років. В Україні допомога USAID надається у таких сферах як: економічний розвиток, демократія та управління, охорона здоров'я і соціальний сектор. Починаючи з 1992 р., Агентство США з міжнародного розвитку надало Україні технічну та гуманітарну допомогу на суму 1,8 мільярда доларів. Детальнішу інформацію про програми USAID в Україні можна отримати на офіційному веб-сайті USAID <http://ukraine.usaid.gov> та сторінці у Facebook <https://www.facebook.com/USAIDUkraine>.

[Проекту](#) з інституційного розвитку УСГПЛ за фінансової підтримки Уряду Швеції через Шведське агентство міжнародного розвитку ([Sida](#)). Погляди та інтерпретації, представлені у цій публікації, не обов'язково відображають погляди Уряду Швеції.

Підготовка та публікація звіту здійснена також за підтримки Міністерства міжнародних справ Канади в рамках проекту «Права людини понад усе», який впроваджується Українською Гельсінською спілкою з прав людини. Погляди та інтерпретації, представлені у цій публікації, не обов'язково відображають погляди Уряду Канади.